

Математичне моделювання соціального явища контркультури

Тіщенко Д.С., *студент*
Сумський державний університет, м. Суми

Соціальна сфера суспільства знаходиться у постійному русі – видозмінюється. Змінюються склад соціальних груп, культурні комплекси, соціальні взаємовідносини. Властивість соціальних явищ, яка обумовлює їх зміну у прогресивному або регресивному напрямках називається соціальною динаміка. Вивчення соціальної динаміки є важливим напрямом сучасних соціальних досліджень.

В даній роботі досліджується динаміка культурної парадигми суспільства, а саме феномен контркультури. Контркультура – це субкультура, яка різко відрізняється від панівної культури суспільства і є прямим викликом їй. Вона з'являється тоді, коли домінантна культура вже не в змозі відповідати реаліям нового часу. Кількість носіїв контркультури може бути сталою (коли контркультурні цінності локалізовані в межах певної соціальної групи), а може змінюватися під час культурних еволюційних процесів, замінюючи іноді собою домінантну культуру суспільства, як наприклад, монотеїстичне християнство замінило собою політеїстичне язичництво.

Сутність моделі контркультури полягає у тому, що суспільство розділено на чотири основні групи: прибічники даної контркультури; прибічники домінантної культури; особи сприйнятливі до цінностей контркультури з числа прихильників домінантної культури; особи, які були в складі контркультурної групи, але вийшли з неї розчарувавшись в її цінностях. Математична модель записується у вигляді системи диференційних рівнянь першого порядку для щільностей популяцій кожної соціально-культурної групи. В моделі було враховано вплив мас-медіа на зміну культурних цінностей. Проведено чисельний розв'язок системи рівнянь, на основі якого проведено аналіз соціально-культурних змін модельованого суспільства. Показано, що істотний вплив на динаміку процесу чинить «вірулентність» (сприйнятливість) контркультурних цінностей.

Керівник: Юнда А.М., *доцент*